

ธนาคารออมสิน

ครั้งที่ 190/2563

6 พฤศจิกายน 2563

FINANCIAL INSTITUTIONS

อันดับเครดิตองค์กร: AAA

แนวโน้มอันดับเครดิต: Stable

วันที่ทบทวนล่าสุด : 08/11/62

อันดับเครดิตองค์กรในอดีต:

วันที่	อันดับ เครดิต	แนวโน้มอันดับ เครดิต/ เกรดพิเศษ
21/11/59	AAA	Stable

ติดต่อ:

ปวินท์ ธชรธรรม

pawin@trisrating.com

อรณพ ศุภชานนท์, CFA

annop@trisrating.com

จิตตราพรรณ บันทะเลิศ

jittrapan@trisrating.com

นฤมล ชาญชนะวิวัฒน์

narumol@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

* รายงานนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายงานฉบับภาษาอังกฤษ

เหตุผล

ทริสเรตติ้งคงอันดับเครดิตองค์กรของ ธนาคารออมสินที่ระดับ “AAA” ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” โดยอันดับเครดิตสะท้อนถึงสถานะทางกฎหมายของธนาคารในการเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีความสัมพันธ์กับรัฐบาลไทยในระดับสูงสุดและมีบทบาทที่สำคัญมากที่สุดในการดำเนินนโยบายของภาครัฐ อันดับเครดิตยังคำนึงถึงการรับประกันข้อผูกพันทั้งหมดของธนาคารโดยรัฐบาล และความคาดหวังของทริสเรตติ้งว่าความเป็นไปได้สูงมากที่ธนาคารจะได้รับการสนับสนุนพิเศษจากรัฐบาลอย่างทันท่วงทีและเพียงพอในกรณีที่จำเป็น

ประเด็นสำคัญที่กำหนดอันดับเครดิต

มีความสัมพันธ์กับรัฐบาลในระดับสูงสุด

การประเมินความสัมพันธ์ของธนาคารออมสินกับรัฐบาลในระดับสูงสุด คำนึงถึงการเป็นเจ้าของเพียงผู้เดียวของรัฐบาล การควบคุมอย่างเข้มงวดผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงโดยคณะรัฐมนตรี และประวัติการสนับสนุนทางการเงินอย่างต่อเนื่องจากรัฐบาล สถานะทางกฎหมายของธนาคารเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจซึ่งมีหน้าที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของภาครัฐ ปัจจุบันธนาคารอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

นอกจากนี้ พ.ร.บ. ธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 ระบุว่าข้อผูกพันทั้งหมดของธนาคารจะได้รับการรับประกันจากรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วย เงินต้น ดอกเบี้ยเงินฝาก และการจ่ายชำระข้อผูกพันอื่น ๆ ธนาคารเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพียงแห่งเดียวที่รัฐบาลค้ำประกันข้อผูกพันทั้งหมดอย่างชัดเจน

มีบทบาทสำคัญมากที่สุดต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

ทริสเรตติ้งคาดว่าธนาคารจะยังคงมีบทบาทสำคัญมากที่สุดต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในการเป็นธนาคารเพื่อคนไทย ส่งเสริมนิสัยการออมและวินัยทางการเงินให้กับคนไทย และสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและการพัฒนาประเทศ โครงการของรัฐบาลที่ธนาคารดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเป็นประจำทุกปีในบัญชีที่แยกออกมาต่างหาก โดยเรียกว่าบัญชีตามรัฐธรรมนูญนโยบายรัฐ

ในมุมมองของทริสเรตติ้ง บทบาทของธนาคารในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในช่วงที่เศรษฐกิจได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19) โดยธนาคารมีส่วนสำคัญในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินจากภาครัฐให้กับองค์กรขนาดเล็กและขนาดกลาง และอุตสาหกรรมหลักที่ได้รับผลกระทบ ธนาคารยังเสนอมาตรการผ่อนปรนต่าง ๆ สำหรับลูกค้ารายย่อยเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบจากโรคโควิด 19 อีกด้วย

ภายใต้กลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ 5 ปีของธนาคารในช่วงปี 2564-2568 ธนาคารจะยึดมั่นในพันธกิจด้วยปณิธานในการมุ่งสู่การเป็น “ธนาคารเพื่อสังคม” เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม ทำให้ธนาคารมีความแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์อื่นตรงที่ไม่ได้มุ่งหวังสร้างกำไรสูงสุด

ได้รับการสนับสนุนพิเศษจากรัฐบาลหากมีความจำเป็น

อันดับเครดิตยังคงสะท้อนการประเมินของทริสเรตติ้งว่าความเป็นไปได้สูงมากที่ธนาคารจะได้รับการสนับสนุนพิเศษจากรัฐบาลอย่างทันท่วงทีและเพียงพอหากมีความจำเป็น การประเมินของ

ทริสเรตติ้งคำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างธนาคารกับรัฐบาลในระดับสูงสุดและบทบาทที่สำคัญมากที่สุดต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล การเพิ่มทุนของธนาคารสามารถทำได้โดยการจัดสรรเงินทุนจากเงินกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือจากแหล่งอื่นของรัฐที่ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี อย่างไรก็ตามทริสเรตติ้งมองว่าธนาคารยังไม่ต้องการการสนับสนุนพิเศษจากรัฐบาลในอนาคตอันใกล้เนื่องจากธนาคารมีฐานะเงินทุนเพียงพอ ในอนาคตทริสเรตติ้งคาดว่าความเชื่อมโยงที่สำคัญของธนาคารออมสินกับรัฐบาลและบทบาทเชิงนโยบายที่สำคัญจะยังคงไม่เปลี่ยนแปลง

เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและมีความแข็งแกร่งในธุรกิจธนาคารเพื่อลูกค้ารายย่อย

ธนาคารเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ในแง่ของขนาดสินทรัพย์ สินทรัพย์รวมของธนาคารอยู่ที่ 2.8 ล้านล้านบาท ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 เทียบได้กับธนาคารพาณิชย์ 5 อันดับแรกที่ถูกจัดให้เป็นธนาคารที่มีความสำคัญเชิงระบบ (D-SIB) ในขณะเดียวกันธนาคารมีส่วนแบ่งการตลาดในส่วนของสินเชื่ออยู่ที่ 11.1% เมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจในประเทศไทย สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐและรัฐวิสาหกิจคิดเป็น 35.9% และ 37.8% ของสินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 และสิ้นเดือนมิถุนายน 2563 ตามลำดับ

ธนาคารมีความแข็งแกร่งในธุรกิจธนาคารเพื่อลูกค้ารายย่อย โดย ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2563 ธนาคารมีฐานลูกค้าจำนวนมากถึง 22 ล้านราย ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 ส่วนแบ่งตลาดในส่วนของเงินฝากของธนาคารอยู่ที่ 11.9% ซึ่งสูงเป็นอันดับ 2 ของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจในประเทศไทย ลูกค้าของธนาคารมากกว่า 60% อยู่ในกลุ่มผู้มีรายได้น้อย โดยมีเครือข่ายสาขาที่กว้างขวางในต่างจังหวัดและมีช่องทางดิจิทัลที่กำลังได้รับความนิยม ด้วยเครือข่ายที่แข็งแกร่งทั่วประเทศ ธนาคารจึงสามารถเป็นช่องทางในการให้บริการทางการเงินที่ครอบคลุม

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” สะท้อนการคาดการณ์ของทริสเรตติ้งว่าธนาคารจะยังคงรักษาความสัมพันธ์กับรัฐบาลในระดับสูงสุดและสถานะทางกฎหมายในฐานะสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีพันธกิจสำคัญในการดำเนินนโยบายของภาครัฐ

ปัจจัยที่อาจทำให้อันดับเครดิตเปลี่ยนแปลง

ทริสเรตติ้งอาจปรับอันดับเครดิตและ/หรือแนวโน้มอันดับเครดิตของธนาคารลดลง หากมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของนโยบายของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อบทบาทในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลหรือความสัมพันธ์ในระดับสูงสุดระหว่างรัฐบาลและธนาคาร

ข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ^{1,2}

หน่วย: ล้านบาท

	-----ณ วันที่ 31 ธันวาคม -----				
	ม.ค.-มิ.ย. 2563 ³	2562	2561	2560	2559
สินทรัพย์รวม	2,888,580	2,797,624	2,704,967	2,664,411	2,510,033
สินทรัพย์ถาวร	2,843,102	2,751,295	2,684,689	2,587,222	2,455,375
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	320,861	311,876	256,157	237,321	283,914
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	2,156,190	2,076,170	2,066,981	1,952,521	1,752,287
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	75,724	69,977	67,790	57,475	54,506
เงินรับฝาก	2,402,066	2,309,489	2,232,431	2,185,122	2,137,341
เงินกู้ยืม ⁴	165,413	151,976	119,659	161,206	101,313
ส่วนของผู้ถือหุ้น	188,901	203,032	202,566	202,471	170,853
ส่วนของผู้ถือหุ้นถาวร	195,967	202,799	202,518	186,662	161,428
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	24,738	55,986	61,179	55,916	58,547
รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย ⁵	6,581	16,823	23,320	15,527	13,690
รายได้รวม ⁶	31,319	72,809	84,499	71,444	72,237
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ⁵	16,997	36,455	36,498	35,983	36,585
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหนี้สูญ	14,322	36,354	48,000	35,461	35,652
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	8,990	12,306	17,018	4,184	9,548
กำไรสุทธิ	5,332	24,048	30,983	31,276	26,104
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	2,317	4,806	6,073	5,766	4,816
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน	(873)	2,144	7,635	257	22

- 1 งบการเงินรวม
- 2 รวมธุรกรรมนโยบายรัฐตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา
- 3 ยังไม่ได้ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปีและยังไม่ผ่านการตรวจสอบ
- 4 รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน
- 5 หักค่าใช้จ่ายธรรมเนียมและบริการ
- 6 ไม่รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ

หน่วย: %

	ม.ค.-มิ.ย. 7 2563	----- ณ วันที่ 31 ธันวาคม -----			
		2562	2561	2560	2559
ความสามารถในการทำกำไร					
อัตราส่วนผลตอบแทน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.38	0.87	1.15	1.21	1.06
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	1.55	1.80	2.08	1.91	2.14
อัตรากำไรจากดอกเบี้ยสุทธิ	1.73	2.03	2.27	2.14	2.36
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	1.75	2.03	2.28	2.16	2.38
รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.47	0.61	0.87	0.60	0.56
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ/รายได้รวม	7.40	6.60	7.19	8.07	6.67
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/รายได้รวม	54.27	50.07	43.19	50.37	50.65
โครงสร้างเงินทุน					
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1	13.56	13.97	13.56	11.85	10.86
อัตราส่วนเงินกองทุน/สินทรัพย์เสี่ยง	14.91	15.52	14.72	12.47	11.54
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1/เงินกองทุนรวม	90.95	90.01	92.12	95.03	94.11
คุณภาพสินทรัพย์					
ต้นทุนทางเครดิต	0.86	0.60	0.85	0.23	0.54
เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้/เงินให้สินเชื่อรวม ⁸	2.34	2.31	2.47	1.71	1.74
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อรวม	126.72	122.63	114.07	134.04	135.89
แหล่งเงินทุนและสภาพคล่อง					
บัญชีเงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์/เงินรับฝาก	25.65	24.34	23.78	22.62	22.67
เงินให้สินเชื่อรวม/เงินรับฝาก	89.10	89.61	92.29	89.05	81.72
เงินรับฝาก/หนี้สินรวม	88.98	89.01	89.21	88.76	91.37
สินทรัพย์สภาพคล่อง/เงินรับฝาก ⁹	30.37	31.23	27.28	31.71	35.34
สินทรัพย์สภาพคล่อง/หนี้สินระยะสั้น ¹⁰	51.28	52.98	42.68	48.26	54.12

7 ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี

8 รวมเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร แต่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ

9 รวมเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร

10 หนี้สินทางการเงินที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตที่เกี่ยวข้อง

- เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตองค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ, 30 กรกฎาคม 2563

ธนาคารออมสิน (GSB)

อันดับเครดิตองค์กร:	AAA
แนวโน้มอันดับเครดิต:	Stable

บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด

อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2563 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ในรูปแบบหรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีค่าใช้จ่ายข้อเท็จจริง หรือคำแนะนำให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มีได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/rating-information/rating-criteria